

Det evige liv

af Erling Kristensen

Findes der mon ret mange mennesker, der ikke til det sidste husker barndommens skolevej bedre end nogen vej, man siden kom til at gå? Og mon ikke de fleste bevæges af mindet om dagen, da man første gang alene blev sendt ud imod denne uforglemmelige vejs hersker af virkelige og ikke mindst indbildte farer.

Måske husker jeg særlig klart. Jeg ved det ikke, men er det tilfældet, så skyldes det uden tvivl, at hans skolevej havde været min, og at jeg gennem ham kom til at genopleve den endnu mere bevidst, end da jeg selv gik der. I hvert fald er det hans sygdomssvage drengestemme, jeg hører, når jeg nu skriver, at hans første stykke skolevej slet ikke var vej, men nedtrådte digerygge og fodsmalle stier, der som dyreveksler krinklede sig frem gennem de flade udmarkers flor af skumhvide margueritter og blånende pytter af stedmoderblomst og forglemmigej. Det var alle kalkfattigdommens beskedne blomster, der den første dag fulgte ham på vej ... Men det var godt selskab, og så længe han endnu kunne se hjem, var han næsten ikke bange ... Solen skinnede jo også så godt. Blomsterne duftede, så han kunne smage duften. Store humlebier brumlede beroligende omkring. Græshopperne sprang som lysende fnug, eller de sad i sandet og sitrede solsnak. Lærkerne steg fra margueritternes hvide sletter, enkelte så nær hans ansigt, at de synede store og grå som høge ... ganske tydeligt fornam han, hvorfor de synede så store, at han virkelig blev bange. Det var, fordi det var den allerførste dag, han var helt alene - og når han nu om lidt kom ned i sandvejen, kunne han ikke mere se hjem.

Solen bagede så hedt i den nye voksdugs-taske, at lugten prikkede ham i næsen og forstærkede hans ængstelse. Han havde været så stolt af den taske, men nu lurede der fare i den fede lugt. I stedet for, som han havde tænkt sig, at vende sig og se hjem, lagde han al sin vilje i springet ned fra diget og løb nedad og endnu mere nedad, til han standsede ved bækken, hvor grønne hundestejler forskrækket fo'r fra den solgyldne sandbund ind i broens lurende skygge.

Hernede var der endnu højere op til den svimlende blå himmel ... Inde under broen gurglede bækken, som havde den hoste, og lidt borte i strømmen sad en vandrotte på en blå sten og grinede imod ham med de lange gule fortænder.

Kanske var det nok lidt sært, at den skulle sidde der netop nu, hvor han var alene, men det var ikke den, det var vejen fremad, han var bange for. Den lange, grå sandvej, der foran ham kravlede op fra det lave, til den endelig inde i de flade marker lagde sig fladt mellem korn og roer og ydmygt krøb helt ind til gårdene, hvor der var hvæsende gæs, gale hunde og kæmpetyre, der tøjret helt ud i vejgrøften skrabede olmt og vendte det hvide ud af øjnene, når man skulle forbi. Han kendte det alt sammen fra den dag, han var med mor i skolen for at blive skrevet ind ... Han så hen til vandrotten for at trygle den om lidt trøst, men den dykkede overlegent og efterlod sig en stribe bobler, der hånligt flød forbi og lysende som små leende øjne kom ud ved broens anden side.

Vejens hede sand kom glidende oppe fra og skød sig ind under hans fødder. Det var knap han fattede, at det var ham selv, der løb. Gårdene deroppe kom nærmere, og jo nærmere de kom, jo stærkere duftede markerne af korn og solbagte roetoppe. Overgangen fra den milde duft af stedmoderblomst og margueritter var så voldsom, at det stemmede grædefærdigt i hans bryst. Han løb for livet og tørnede lige ind i emmen fra den første gårds middagshede mødding. Og så kom det forfærdelige - han stod ansigt til ansigt med en hund næsten så høj som han selv.

For ham var der ingen tvivl om, at den spærrede hele vejen, og den stirrede udfordrende ud over de røde, nedkrængede øjenlåg, så han næppe vovede at lytte omkring sig efter den redning, der intet steds var at se ... De eneste lyde var et par poppelblades svingen for brisen, solens knitren i stråtagene og så hundens kæmpeglaf, da den snappede ud efter en nærgående spyflue.

Lyden fik drengen til at stivne, men synet af det gab, han et øjeblik havde set ind i, havde tændt en lysende tanke i skrækkens mørke. I sin vånede greb han til madpakken i tasken og rakte den frem, så langt hans skælvende arm kunne nå ... Det var ikke langt nok, men så kom hunden de par skridt, der manglede. Den snusede til pakken og så til ham - snusede igen, så fattede han dens ønske og løste papiret op.

Da den vældige hund havde slugt det sidste stykke, slikkede den sig om flaben og så på ham, som havde de kendt hinanden altid. Den logrede og ville følges med ham og gik adstadigt ved hans side, til vejen drejede ind bag den næste gård ... Her kom en flok skoledrenge hujende efter en hue, som de spillede bold med. Først blev Anton glad, men i næste nu grinede de hånende ad hans lidenhed og endnu mere ad hans taske, der var alt for grinagtig stor. Han ville løbe, men den største dreng havde ham allerede i nakken, greb ham under armene og svang ham rundt til alting i ham vaklede, og han var ved at kaste op. Han hørte en rasende hundesnerren og følte, at han blev tabt ned i vejens sand ... Her lå han blændet af sand og gråd og anede drengene med hunden i hælene. Inden han endnu havde fået

gnedet sandet fra øjnene, var hunden tilbage. Skrækslagen skjulte han sit ansigt, men den snusede venligt til ham, slubrede den sidste fortørnede snerren i sig og lod læberne falde til over de lange, skinnende hugtænder.

Det var Antons og Thors første møde, men der gik ikke mange dage, inden den sad ventende på vejen for at følge ham et stykke ind mod skolen. Når skoletiden var forbi, ventede den for at følge ham lidt på hjemvejen, og drengene lærte snart, at Anton med den store taske skulle man ikke komme for nær. Der blev gjort gentagne forsøg på at bestikke Thor med mellemleder, men det nyttede ikke. Det var Anton, der havde haft brug for dens hjælp, og ham passede den på.

Hele skoletiden igennem ventede den ham i al slags vejr - og den var der også den regnvejrsdag, da han i hele klassens påhør var blevet skammet ud, fordi han ikke kunne tro på det, læreren fortalte om englens og det evige liv i himlen ... Men han kunne ikke tro, og så havde han sagt det. Læreren havde kaldt ham en sær dreng og havde sagt noget om, at det ligegodt var hårdt nok, når sådan en smule hvalp bildte sig ind at være klogere end både ham, præsten og profeterne. Hele klassen havde grinet, og læreren havde intet sagt til, at man gjorde nar.

Grædende slog drengen armene om Thors regnvåde hals. Den slik-kede hans tårer og så ham spørgende ind i ansigtet. Men han kunne ikke sige den, hvad der var galt. Turde knap tænke på det forfærdelige, at han var en sær dreng ... Hunden fik den mellemleder, han havde gemt til den, og selv om det var regnvejr fulgte den ham længere end nogen sinde før. Og da den endelig satte sig for at se ham gå, blev den ikke siddende, som den plejede. Den sprang op, dansede omkring ham, gøede med sin vældige røst, snappede våde sten fra vejen og smed dem i luften, og drengen forstod, at den gjorde det alt sammen for at gøre ham glad ... Mange gange på resten af hjemvejen måtte han vende sig og vinke til den, og han så den gøre sig høj for at se ham længst muligt ... og dagen efter sad den her igen.

Men ved den tid, da Thor var ved at være en gammel hund, og Anton snart skulle være færdig med skolen, kom den til at vente forgæves. I stedet for at komme gående var Anton en dag i hestevogn på vej de to mil ind til sygehuset. Doktoren havde sagt, at det var nødvendigt, og så måtte han af sted ... Helt nede fra broen så han hunden, der sad ventende på vejkannten. Men selv da han kørte lige forbi, ænsede den ikke køretøjet, den bare stirrede mod sønder - og hans kalden kunne den ikke høre, den var for døv ... Så længe de kunne se den, sad den på samme sted og stirrede ud ad den vej, hvorfra Anton plejede at komme.

De lange sygehusdage blev til lidt over et år ... Mod den sygdom, der gjorde Anton stedse mere træt og bleg, havde lægerne intet at stille op. Hans far havde måttet høre de forfærdelige ord, og en tåget efterårs morgen måtte han se sin dreng blive båret ud i den gamle hesteambulance, og sammen begyndte de den lange vej ad knasende skærver mod hjemmets stilhed på bakken oven for mosen.

Begge havde tanker nok, men det var tanker så tunge, at de ikke lod sig udtrykke, uden at ordene blev til gråd. Så nøjedes de med en gang imellem at se på hinanden og smile lidt ... Sådan gik det, indtil de var i nærheden af gården, hvor Thor skulle være. Her klarede Anton op. Han havde fra morgenmaden gemt lidt. Og han ville så gerne lige se ... Da så han faderen vende sig hastigt bort, og de få ord, han sagde, var ikke til at høre ... I det øjeblik fattede drengen, at hans ven ikke var mere, og i faderens udtryk så han, at det var ham, der havde måttet give den nådeskuddet ...

Lidt efter blev han båret ind i den seng, hvor han for godt femten år siden var blevet født, og hvor han skulle komme til at lide så mange sjælekvaler, fordi han - trods det, der var i vente - ikke kunne tro på et evigt liv.

Ingen anede dengang, at han skulle leve vinteren over. Men da den lyse forårssol skinnede ind til ham i sengen, bad han helt overraskende om at blive hjulpet i tøj. Og en dag, hvor vejret ikke blot var lyst, men også lunt, gik han støttet til sin mors arm ud til den stol, der redt med puder var sat ud i solskinnet ved husets vestre gavl.

Her sad han så ikke blot den dag, men så snart vejret var godt, og sugede bevægende indtryk fra det forår, der lyst og fuglejublende var på vej - forbi - ham og hans stol ... Han anede, hvordan alt skred forbi, og græd ind mod min skulder. Hans blod var sygt, men trods sygdommen var det ungt som det, der bankede i de drenge og piger, der forårskåde sprang forbi på vejen til og fra tørverejsningen i mosen. Daglig mindedes han, at som han nu sad, sådan havde han set sin bedstefar sidde i den samme stol. Men han var gammel, og han vidste, at når timen kom, skulle han op i himlen til alle dem, der var gået forud ...

Det var ubegribelig tungt at se ham sidde grædende i solen, mens forårsviben slog volter, og horsegummen lo i luften over den grønne mose. Men jeg kunne ikke svigte, og en eftermiddag, jeg kom for at forkorte ham tiden, var han så mærkelig forandret. Det var knap han så mig, men des mere vedholdende stirrede han på en grøn plet i den nære sandagers fattige rug. Hvad han så der, forstod jeg ikke. Der var langt mellem de tynde, lyse strå. Kun på den ene lille plet var de tættere og saftig grønne, og midt imellem dem var en vild valmue sprunget ud.

Hans mor og far kom og satte sig hos os ved den solfyldte, hvide gavl. Der blev ikke talt, men pludselig pegede den syge mod pletten med den nyfødte valmue og så på sin far med et blik, der på en gang var spørgsmål og svar ... Hans blanke blik blev ved at spørge, og den sorgtyngede far nikkede og hviskede et ja ... det er Thor. Et sted skulle han ligge ... og I var jo så gode venner ...

Mens solen endnu stod højt og glødede i den flagende valmue, måtte vi hjælpe Anton ind. Han gjorde, hvad han kunne, men sindsbevægelsen havde taget magten fra ham. Tung i sindet fulgte hans far mig lidt senere på vej. Det stod for ham, som havde han med sit åbne svar gjort sin stakkels dreng fortræd.

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle sige, men da jeg dagen efter tidlige end sædvanligt gik op for at se til Anton, sad han allerede i den blændende sol ved den hvide gavl, og da så jeg svaret i den glæde, der lyste i hans ansigt. Han greb min hånd og pegede med sin blodfattige finger mod grødepletten, hvor valmuen luede og en himmelblå kornblomst nu blånede mellem de grønne strå. Han hviskede med alvoren brændende i de blanke øjne: Nu ved jeg det ... kan du se det? Thor er ikke død ... han blomstrer ... Det må være Paradiset ... det rigtige!

Herefter var han helt rolig - som bedstefaderen, der havde siddet her før ham. Og han var så ydmyg glad, at han selv i den sidste bevægede tid trøstede os, der hjælpeløse stod ved hans seng. Han talte åbent og gerne - mest om hunden, der stadig ventede for at følge ham på vej ...

Jo, Anton var nok, som læreren havde sagt: En sær dreng. Lidt før moderen lukkede hans øjne, bad han om, at pletten derude i rugageren aldrig måtte blive høstet. Den skulle stå til fuglene og dens frø blive til sang.

Det var en duftende sommerdag med blånende tordenskyer, vi gav Anton til den jord, hvor han vidste, han evigt skulle leve ... og blomstre ...